

ด่วนที่สุด

ที่ กต ๑๒๐๔/๑๓๕๒

พ. 1

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 10407
วันที่ 3 ก.ย. 2562/1๐๗

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๓ กันยายน ๒๕๖๒

เรื่อง การร่วมลงนาม รับรอง และให้ความเห็นชอบเอกสารในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวม ๑๒ ฉบับ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อ พิจารณา
เรื่องที่ ๑

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล)๒๗๒๐๒ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๔/๕๐๔ - 3 ก.ย. 2562
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ **จัดเข้าวาระ.....**

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๘๐๔/๕๐๓
ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กระทรวงการต่างประเทศให้ความเห็นเกี่ยวกับการร่วมลงนามรับรอง และให้ความเห็นชอบเอกสารในการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๕๑ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวม ๑๒ ฉบับ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว และขอเรียน ดังนี้

๑. การลงนามเอกสาร ๒ ฉบับ ได้แก่ (ก) ร่างข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของอาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Type Approval for Automotive Products) และ (ข) ร่างพิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism) ฉบับปรับปรุงนั้น กระทรวงการต่างประเทศขอยืนยันความเห็นตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

๒. การรับรองเอกสาร ๔ ฉบับ ได้แก่ (ก) ร่างแผนการดำเนินงานตามกรอบการบูรณาการด้านดิจิทัลของอาเซียน ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๘ (ASEAN Digital Integration Framework Action Plan 2019-2025) (ข) ร่างแนวทางการพัฒนาแรงงานมีทักษะ/ผู้ประกอบการวิชาชีพเพื่อรับมือกับการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ (Guideline on Skilled Labor/Professional Services Development in Response to the Fourth Industrial Revolution) (ค) ร่างปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมอาเซียนไปสู่อุตสาหกรรม ๔.๐ (ASEAN Declaration on Industrial Transformation to Industry 4.0) และ (ง) ร่างแนวทางในการส่งเสริมการใช้ดิจิทัลสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยอาเซียน (Policy Guideline on Digitalization of ASEAN Micro Enterprises)

๒.๑ กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระและถ้อยคำของเอกสารทั้ง ๔ ฉบับ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับผลประโยชน์ของประเทศไทย และสามารถปฏิบัติได้ภายใต้กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับพันธกรณีของไทย ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และโดยที่เอกสารทั้ง ๔ ฉบับไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณี ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่มีการลงนามในเอกสารดังกล่าว จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

/๒.๒ ร่างเอกสาร ...

๒.๒ ร่างเอกสารผลลัพธ์ทั้ง ๔ ฉบับรองรับประเด็นด้านเศรษฐกิจที่ไทยผลักดันให้อาเซียนร่วมกันดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จในปี ๒๕๖๒ (Thailand's Priority Economic Deliverables) ซึ่งสนับสนุนการเป็นประธานอาเซียนของไทยในด้านการเตรียมความพร้อมของอาเซียนสำหรับการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ ๔ ภายใต้แนวคิดหลัก “ร่วมมือ ร่วมใจ ก้าวไกล ยั่งยืน” (Advancing Partnership for Sustainability)

๓. การเห็นชอบเอกสาร ๒ ฉบับ ได้แก่

๓.๑ เอกสารเกี่ยวกับความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement - ATIGA) ได้แก่ (ก) ร่างการปรับปรุงข้อบทว่าด้วยระเบียบวิธีปฏิบัติด้านหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าเพื่อรองรับระบบรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของอาเซียน (Amended ATIGA Operational Certification Procedure to allow for ASEAN-wide Self-Certification Scheme) ซึ่งเป็นการแก้ไขภาคผนวก ๘ ของความตกลง ATIGA และ (ข) ร่างการปรับปรุงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของอาเซียน (Amended CO Form D) ซึ่งเป็นการแก้ไขภาคผนวก ๗ และ ๘ ของความตกลง ATIGA

๓.๑.๑ กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องต่อการแก้ไขภาคผนวก ๗ และ ๘ ของความตกลง ATIGA หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

๓.๑.๒ การแก้ไขดังกล่าวเป็นการดำเนินการภายใต้ข้อ ๙๔ (๒) ของความตกลง ATIGA ที่กำหนดให้การเปลี่ยนแปลงภาคผนวกและเอกสารต่าง ๆ สามารถกระทำได้ผ่านการแก้ไขที่รับรองโดยคณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA Council) และการแก้ไขดังกล่าวจะถูกผนวกโดยวิธีทางบริหารเข้ากับความตกลงฯ โดยไม่มีการทำความตกลงใหม่ระหว่างรัฐสมาชิกเพื่อแก้ไขภาคผนวกของความตกลงฯ จึงไม่ใช้การจัดทำหนังสือสัญญาตามนัยมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๓.๒ ร่างขอบเขตการดำเนินงานของการทบทวนความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (TOR: General Review of the ASEAN Trade in Goods Agreement)

๓.๒.๑ กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องต่อร่างขอบเขตการดำเนินงานของการทบทวนความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๓.๒.๒ โดยที่ข้อ ๙๕ ของความตกลง ATIGA กำหนดให้ AFTA Council หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายพบหารือหนึ่งปีหลังความตกลงฯ มีผลใช้บังคับและทุกสองปีต่อจากนั้นหรือตามที่เหมาะสมเพื่อทบทวนความตกลงดังกล่าว โดยมีเป้าหมายเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลงฯ ดังนั้นการให้ความเห็นชอบร่าง TOR ดังกล่าวจึงอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ AFTA Council และโดยที่ร่าง TOR ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่มีการลงนามในเอกสารดังกล่าว จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่หนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๓.๓ การเห็นชอบร่างแผนงานความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับคณะกรรมการเศรษฐกิจยูเรเชีย (Programme of Cooperation between the Eurasian Economic Commission and the Association of Southeast Asian Nations for 2019-2020)

กระทรวงการต่างประเทศไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระและถ้อยคำของร่างแผนงานฯ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับผลประโยชน์ของประเทศไทย และสามารถปฏิบัติได้ภายใต้กฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับพันธกรณีของไทย

ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และโดยที่ร่างแผนงานฯ มิได้มีรูปแบบ ถ้อยคำ หรือบริบทที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่มีการลงนามในเอกสารดังกล่าว จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๓.๔ การเห็นชอบร่างแผนงานเพื่อยกระดับการเจรจาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (AANZFTA FJC Work Plan for the Upgrade Negotiations)

กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องต่อร่างแผนงานฯ หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง อนึ่ง การทบทวนความตกลงฯ เป็นการดำเนินการตามข้อ ๙ ของบทที่ ๑๘ (Final Provisions) ของความตกลง AANZFTA ที่กำหนดให้ภาคีดำเนินการทบทวนความตกลงฯ เพื่อผลักดันให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลงฯ ในปี ค.ศ. ๒๐๑๖ และทุกห้าปีหลังจากนั้น นอกจากภาคีจะตกลงเป็นอย่างอื่น และโดยที่ร่างแผนงานฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่มีการลงนามในเอกสารดังกล่าว จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ

๓.๕ การเห็นชอบร่างแถลงการณ์ของรัฐมนตรีในโอกาสครบรอบ ๑๐ ปีความสัมพันธ์อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ (Ministerial Statement on the 10th Year Anniversary of the AANZFTA)

กระทรวงการต่างประเทศไม่ขัดข้องต่อร่างแถลงการณ์ดังกล่าว หากส่วนราชการที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า เหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้ตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับพันธกรณีของไทยภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม เห็นควรหลีกเลี่ยงการใช้คำว่า “agree” ในย่อหน้าที่ ๒ ของร่างแถลงการณ์ฯ โดยอาจเสนอเปลี่ยนเป็นคำว่า “underline” เพื่อสะท้อนเจตนารมณ์ที่ไม่ประสงค์ให้เอกสารดังกล่าวก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ และเมื่อปรับแก้แล้วร่างแถลงการณ์ฯ ก็จะไม่มีการลงนามในเอกสารดังกล่าว เป็นการแสดงเจตนาจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งไม่มีการลงนามในเอกสารดังกล่าว ร่างแถลงการณ์ฯ จึงไม่ใช่สนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศและไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายดอน ปรมดีวินัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน
กองเศรษฐกิจ
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๖๑
โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๓๐
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ asean04@mfa.go.th